

Hultqvist:

*Käre bror och hederspojke,
vi som har växt upp tillsammans,
kom så sjunger vi en parsång,
flätar samman våra röster,
du och jag, när vi är båda,
inte en och en som oftast.
Alltför sällan får vi råkas,
uppe i vår magra utmark,
här i nordens karga nejder*

Så lyder en av stroferna ur det finska nationaleposet "Kalevala". Den finska och svenska historien är sedan länge sammanbunden som en väv, som en parsång. Vår historia hör samman. Långt tillbaka i tiden kom svedjefinnarna hit och bröt mark och utvecklade gruvnäringen.

Under andra världskriget stödde Sverige Finland till viss del trots att vi var en neutral stat. Ca 8400 frivilliga svenskar deltog under finska vinterkriget i det som kallades Svenska Frivilligkåren. Utöver det deltog ytterligare ett tusental under fortsättningskriget i Svenska Frivilligkompaniet och Frivilligbataljonen. I fredsavtalet mellan Finland och Sovjetunionen 1940 ingick att Finland på tio dagar skulle evakuera de finska områdena som Sovjetunionen erövrade. Med denna uppgift bistod Bataljon Cederholm – där T3 i Sollefteå och T1 i Linköping ingick i stommen. Runt 72 000 krigsbarn reste från Finland till Sverige.

Efter andra världskriget reste många från Finland till Sverige för att arbeta. Deras arbetsinsatser var med och bidrog till att bygga upp det välstånd vi har idag.

Sverige och Finland delar säkerhetspolitiska utgångspunkter. Ett fördjupat försvarssamarbete stärker den nationella förmågan i respektive land och skapar ökad säkerhet i närområdet. Samarbetet utvecklas även som en del i en strategi för att stärka det nordiska samarbetet. Mot bakgrund av utvecklingen i vårt närområde har det blivit än viktigare att nå konkreta

resultat i samarbetet med Finland. I väntan på försvarsmakternas slutrapport så har vi lyft fram ett antal samarbetsområden där vi ser att ett fördjupat samarbete är såväl möjligt som önskvärt. Avsikten är att ta arbetet vidare så snart som möjligt inom följande områden.

Vi vill nu gå vidare på följande sätt:

- **Hultqvist:** Ett utbyte av luftlägesbild skulle ge båda länderna radikalt bättre överblick över militär och civil verksamhet i luften och förbättra förutsättningarna att upptäcka och reagera på incidenter samt öka förvarningstider. Utbyte av luftlägesbild innebär en konkret fördjupning av det bilaterala samarbetet. De första tekniska åtgärderna beräknas vara på plats redan inom 6 månader.

På marinsidan har vi redan ett omfattande utbyte genom *Sea Surveillance Co-operation Finland Sweden* (SUCFIS) där vi delar sjölägesinformation. Etablering av säkert samband mellan de marina operationscentralerna är initierad och beräknas vara klart inom kort. I och med det säkra sambandet öppnas möjligheter upp för utbyte av sekretessbelagd information om verksamheten på Östersjön.

- **Hultqvist:** För att möjliggöra en utökad dialog mellan såväl våra ministerier som våra försvarsmakter krävs säkra kommunikationsmedel. Försvarsmakterna beräknar att säkert samband mellan Huvudstaben och Högkvarteret bör finnas på plats senast under andra kvartalet 2015.
- **Hultqvist:** Att möjliggöra planering för att utnyttja varandras flygbaser som alternativbas vid dåligt väder ökar flygsäkerheten samt är ett kostnadseffektivt sätt att öka den operativa nyttan, flygtidsuttaget och effekten av övningen. Övningar kan då genomföras även om väderförhållandena väntas förändras under flygpasset. Ett uppdrag kommer inom kort ställas till Försvarsmakten att snarast ingå avtal för att ömsesidigt kunna nyttja varandras flygbaser som reservbas, så kallat alternativbaser, vid dåligt väder.

För att ytterligare utöka det svensk-finska marinsamarbetet har ländernas försvarsmakter tittat närmare på förutsättningarna för

marin basering och användning av varandras infrastruktur inom ramen för den dagliga verksamheten, exempelvis vid bunkring och reparationer. Bedömningen är att ett sådant samarbete kan etableras på relativt kort sikt, dvs. under 2015/2016.

- **Hultqvist:** Övningsarbetet utgör en viktig del i utvecklingen av vårt fördjupade försvarssamarbete och bidrar till ökad förmåga hos förbanden. Den senaste tidens händelseutveckling har visat på vikten av att uppträda tillsammans. På den marina sidan föreligger redan ett gediget övningsutbyte. Flertalet av övningarna bidrar till uppbyggnad av en gemensam marin stridsgrupp (Swedish Finnish Naval Task Group). Deltagande planeras bl.a. med gemensamma stridsgrupper och staber till den tyskledda övningen NORTHERN COASTS 15, i den USA-ledda övningen Baltops där delar av det svensk-finska NRF-bidraget SWEFIN ATU (Amphibious Task Unit) deltar samt i den gemensamma övningen FINSWEEEX 15. Under FINSWEEEX 15 kommer gemensam ubåtsjaksövning att genomföras på svenskt vatten.

Övningar med ubåtsjaktmoment utgör ett viktigt samarbetsområde och vi ser över möjligheter till ubåtsjaktövningar med Finland 2016 och 2017. Försvarsmakterna ser även över deltagandet i nationella övningar på armé- och flygsidan för att ytterligare fördjupa samarbetet inom dessa stridskrafter.

Haglund: Även på flygvapensidan finns sedan flera år ett väletablerat övningsarbete med Cross Border Training (CBT) som bas, vilket innebär att Sverige, Finland och Norge årligen samövar vid ett 40-tal tillfällen. Vidare är flygövningen Arctic Challenge Exercise (ACE) en övning som återkommer under 2015. Med sina planerade nio deltagarländer samt Nato har ACE potential att bli världens största flygövning under 2015. Både CBT-konceptet och flygövningar av typen ACE är exempel på hur övningsförutsättningarna och flygsamarbetet i Norden tillvaratas och kan utvecklas till att även inrymma flygövningar av typen "Flag" (t.ex. "Red Flag" i Nord-Amerika).

Vad beträffar samarbete mellan Finlands och Sveriges markstridsförband, kommer vi även där att utveckla

övningsverksamheten. Vårt mål är att skapa goda förutsättningar för att effektivt öva tillsammans. Det här gäller bland annat mekaniserade förband, samverkan mellan olika vapenslag, arktisk utbildning samt utbildning av strid i urban miljö. Vi kommer även att intensifiera utbytet av utbildande personal samt kontakterna mellan truppförband.

- **Haglund:** Både svenska och finska flygvapnet har ett gemensamt behov av att regelmässigt öva lufttankning. För att möjliggöra gemensamma övningar av lufttankning behöver de finska F/A-18 flygplanen certifieras till att lufttanka från svenska C-130T. Vi ser för närvarande över möjligheterna att genomföra en sådan certifiering.
- **Haglund:** För att utöka vår gemensamma förståelse för utvecklingen i vårt närområde har vi etablerat ett samarbete på myndighetsnivå mellan Försvarmaktens Forskningsanstalt i Finland och Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) Rysslandsprojekt i Sverige. Andra intressanta områden att studera kan tillkomma.
- **Haglund:** Växeltjänstgöring mellan våra departement har ägt rum tidigare med mycket positiva resultat. Under 2015 kommer vi att återinföra tjänstemannautbyte i syfte att bygga förtroende mellan ministerierna, öka förståelsen för varandras förvaltningssystem och underlätta implementeringen av det fördjupade försvarssamarbetet.

-
- **Hultqvist:** För att klargöra hur långt bilaterala samarbeten kan utvecklas har Försvarsdepartementet föreslagit att en utredning tillsätts som ser över de legala förutsättningarna för fördjupat försvarssamarbete. Syftet med utredningen är att utreda vilka lagändringar som behöver göras för att kunna fördjupa samarbetet med andra länder, exempelvis för att hävda den territoriella integriteten. Beslut om en sådan utredning bör kunna fattas i samband med att regeringen beslutar om en ny inriktningsproposition för försvaret under våren 2015. Under utredningstiden bör utredningen presentera ett delbetänkande så arbetet med det fördjupade försvarssamarbetet med Finland kan fortlöpa parallellt. Under tiden som utredningen pågår är

inriktningen att vi ska gå vidare och implementera vissa delar av samarbetet med Finland där så är möjligt.

Tack för att ni har lyssnat.